

Phân tích bài Bàn về đọc sách - Chu Quang Tiềm

Tuyển tập văn mẫu hay lớp 9 phân tích văn bản Bàn về đọc sách của Chu Quang Tiềm - Để học tốt Tập làm văn lớp 9.

Đề bài: Phân tích bài "*Bàn về đọc sách*" của Chu Quang Tiềm.

Bài văn mẫu hay nhất phân tích văn bản Bàn về đọc sách (Chu Quang Tiềm)

Chu Quang Tiềm là nhà lí luận và nhà mĩ học nổi tiếng của Trung Quốc. Ông đã có một tác phẩm rất hay về vấn đề đọc sách, đó chính là tác phẩm "*Bàn về đọc sách*". Tác phẩm này được trích trong "*Danh nhân Trung Quốc bàn về niềm vui và nỗi buồn của việc đọc sách*".

Trong bài viết tác giả Chu Quang Tiềm đã đưa ra ba luận điểm rõ ràng đó chính là: Tầm quan trọng của việc đọc sách; những thiên hướng sai lệch, khó khăn dễ mắc phải trong việc đọc sách hiện nay; và luận điểm thứ ba đó chính là bàn về phương pháp đọc sách và chọn sách. Chúng ta sẽ đi tìm hiểu và làm sáng tỏ từng luận điểm của tác giả.

Luận điểm đầu tiên mà tác giả Chu Quang Tiềm muốn làm rõ chính là tầm quan trọng của việc đọc sách. Trước khi tìm hiểu sách có tầm quan trọng gì, tác giả đã đưa ra lí giải về khái niệm sách. Sách là một sản phẩm đã cô đúc, ghi chép và lưu truyền mọi tri thức, mọi thành tựu của loài người đã tìm ra, tích lũy qua từng thời đại. Sách chính là kho tàng quý báu, là sản phẩm tinh thần mà con người đã thu lượm lại, suy ngẫm và tìm tòi suốt mấy ngàn năm. Những cuốn sách có giá trị và độc đáo được coi là cột mốc trên con đường phát triển và học tập, tích lũy tri thức của loài người. Tiếp sau đó, tác giả mới nêu ra ý nghĩa của việc đọc sách hay chính là tầm quan trọng của việc đọc sách. Đọc sách là con đường quan trọng của học vấn và tri thức. Là con đường tích lũy và nâng cao tri thức của con người. Đọc sách giúp con người phát hiện một thế giới mới, con người mới. Như vậy, tác giả đã chỉ ra được tầm quan trọng của việc đọc sách.

Tiếp theo đó, Chu Quang Tiềm đã chỉ ra những khó khăn, những thiên hướng sai lệch dễ mắc phải trong việc đọc sách hiện nay. Sách nhiều khiến người đọc không chuyên sâu, chỉ đọc lướt qua nhưng đọng lại chỉ được ít. Sách nhiều dễ khiến cho người đọc lạc hướng. Tác giả đưa ra lời khuyên cho chúng ta về cách chọn sách, chọn những sách có giá trị có lợi cho mình để đọc, không chỉ đọc những sách có chuyên môn sâu mà còn đọc những sách khoa học gần gũi có liên quan đến mình.

Tác giả đã chỉ cho người đọc cách chọn sách và phương pháp đọc sách. Đầu tiên là cách chọn sách. Chúng ta phải chọn sách cho tinh, không cốt là lấy nhiều. Đọc nhiều không thể coi là vinh dự nếu nhiều mà bị rối. Đọc ít không phải là điều xấu hổ nếu đọc ít mà kĩ là một điều tốt. Chúng ta nên chọn những cuốn sách có giá trị và thật sự hữu ích

Phân tích bài Bàn về đọc sách - Chu Quang Tiềm

cho bản thân, chọn sách phải có định hướng và mục đích rõ ràng. Để đọc sách tốt chúng ta cần có phương pháp, vậy phương pháp đọc sách là gì? Tác giả Chu Quang Tiềm đã đưa ra phương pháp đọc sách, đọc sách cho kỹ, đọc đi đọc lại nhiều lần. Đọc với sự say mê, nghiền ngẫm sâu xa, trầm ngâm tích lũy kiến thức và mục đích của bản thân phải kiên định. Chúng ta không thể đọc sách một cách tràn lan mà phải có kế hoạch đọc mục đích đọc rõ ràng. Đọc sách không chỉ là tích lũy tri thức mà còn rèn luyện tư cách, học cách làm người, rèn luyện sự kiên trì nhẫn nại.

Tác giả Chu Quang Tiềm đã thể hiện bài viết với một bố cục rất hợp lý và logic. Tác giả đã đưa ra cho người đọc những kiến thức cơ bản liên quan đến vấn đề đọc sách.

Tuyển tập những bài phân tích Bàn về đọc sách đạt điểm cao của học sinh lớp 9

Bài số 1:

Sách là nguồn tri thức về xã hội và tự nhiên vô cùng lớn. Để làm nên những cuốn sách hay là cả một sự lao động vất vả của những nhà nghiên cứu. M.Gorki từng nhận định rằng: “*Mỗi cuốn sách là những bậc thang nhỏ mà khi bước lên...tôi tới gần quan niệm về cuộc sống tốt đẹp nhất...*”. Điều đó cho thấy được vai trò của sách đối với cuộc sống của chúng ta. Cũng nói về điều này, Chu Quang Tiềm đã trình bày những suy ngẫm của mình về sách trong tác phẩm ***Bàn về đọc sách***.

Thứ nhất, tác giả đề cập đến sự cần thiết và ý nghĩa của việc đọc sách. Theo đó, sách không chỉ ghi chép lưu giữ những tri thức, thành tựu mà sách còn ghi dấu những cột mốc trên con đường phát triển học thuật. Chính vì thế sách có tầm quan trọng trong việc lưu giữ những di sản tinh thần của nhân loại. Từ tầm quan trọng ấy, sách có ý nghĩa rất lớn đối với đời sống con người. Thứ nhất, sách là phương tiện quan trọng trên con đường quan trọng để phát triển học vấn. Thứ hai, sách là cuộc trường chinh phát hiện thế giới mới. Vì thế đọc sách chính là thừa hưởng những giá trị tinh hoa của nhân loại.

Thứ hai, tác giả trình bày vấn đề khó khăn và những thiên hướng sai lệch trong đọc sách. Điều thứ nhất dễ mắc phải khi ta đọc sách là đọc không chuyên sâu. Khi đọc lướt qua như kiểu ăn tươi nuốt sống, đọc rất nhiều sách nhưng đọng lại ít thì chẳng làm được gì. Thứ hai là đọc bị lạc hướng, khi chúng ta đặt ra quá nhiều mục tiêu đọc nhiều thứ, tham nhiều mà không vụ thực chất thì cũng không có hiệu quả. Kết quả là chúng ta chỉ lãng phí thời gian và sức lực chứ không thu lại được lợi ích gì. Thậm chí còn dễ sa vào thói hư danh nông cạn.

Thứ ba, Chu Quang Tiềm bàn về phương pháp đọc sách và chọn sách cho hiệu quả. Về cách lựa chọn sách thì cần không tham đọc nhiều mà phải đọc cho tinh cho kỹ những cuốn sách có giá trị có lợi cho mình. Bên cạnh đó cần phải đọc kỹ những cuốn sách cơ

Phân tích bài Bàn về đọc sách - Chu Quang Tiềm

bản liên quan đến lĩnh vực và chuyên môn của mình. Đồng thời khi đọc những cuốn sách tài liệu chuyên sâu cũng cần phải đọc những cuốn thường thức. Về cách đọc sách, tác giả cho rằng không nên đọc lướt qua mà phải đọc kỹ, vừa đọc vừa suy nghĩ nhất là những cuốn sách có giá trị; không nên đọc một cách tràn lan, theo hứng thú mà phải đọc có kế hoạch và có hệ thống; đọc sách không chỉ chuyện học trí thức mà còn là học nhân cách con người, học chuyên làm người.

Tóm lại qua tác phẩm *Bàn về đọc sách* của Chu Quang Tiềm ta thấy được tầm quan trọng và vai trò ý nghĩa của sách đối với cuộc sống của chúng ta. Để phát huy được vai trò đó thì chúng ta cần phải biết cách đọc sách hiệu quả, chọn sách phù hợp để không bị sa những điều vô bổ.

Bài số 2:

Bài viết “*Bàn về đọc sách*” của tác giả Chu Quang Tiềm là một bài viết thể hiện được cái nhìn sâu sắc về việc đọc sách của các bạn trẻ ngày nay. Bài viết này đã chỉ rõ được ba nội dung lớn của việc đọc sách là: Mục đích, cái khó và phương pháp đọc sách.

Trong đó tác giả chỉ rõ, việc đọc sách liên quan mật thiết tới việc học của chúng ta. Mục đích của đọc sách là nhằm tích lũy kiến thức, đọc nhiều, hiểu nhiều sẽ giúp cho con người chúng ta mở mang đầu óc. Có như vậy chúng ta mới có nhiều trí tuệ giúp ích cho con người, cho xã hội.

Tại sao chúng ta phải đọc sách? Sách là nguồn tài liệu vô cùng phong phú. Nó cung cấp cho chúng ta nguồn tri thức vô cùng quý giá. Con người muốn thành công thì phải đọc nhiều sách, để có thêm nhiều tri thức, mở mang đầu óc, tiếp thu nguồn khoa học kỹ thuật vận dụng vào cuộc sống.

Những ai không đọc sách là xóa bỏ hết những thành tựu của một nền văn hóa, sẽ trở thành người lạc hậu, bị nhân loại bỏ lại phía sau.

Sách chính là tinh hoa tri thức của nhân loại cô đọng thành những con chữ lưu giữ cho người đời sau kế thừa, phát huy. Đọc sách chính là việc chúng ta hưởng thụ những thành quả tri thức mà lớp người đi trước đã để lại cho con cháu.

Những cái khó khăn của việc đọc sách là gì? Hiện nay sách càng ngày càng trở nên phong phú, rất nhiều loại, nhiều tác giả, nhiều nguồn. Nên cái cái khó khăn đầu tiên của việc đọc sách là việc lựa chọn sách phù hợp. Việc lựa chọn sách là một việc vô cùng khó. Bởi biển người mênh mông nguồn tri thức từ sách vở mang lại là vô cùng lớn, nhưng việc lựa chọn được một cuốn sách hay, phù hợp hữu ích lại vô cùng khó. Đọc làm sao để hiểu

Phân tích bài Bàn về đọc sách - Chu Quang Tiềm

biết, hiểu thấu đáo những gì mà người viết muốn truyền tải tới người đọc là điều không dễ chút nào.

Tác giả Chu Quang Tiềm đã lấy ví dụ và mỉa mai một học gia ít tuổi khoe khoang rằng mình đọc sách, chỉ cần liếc qua nhưng đã biết nội dung bên trong nói gì. Cách đọc liếc qua không phải là đọc, đọc nhiều cuốn sách, nhiều về số lượng nhưng chẳng đọng lại gì trong tâm trí, thì chỉ là cách đọc ăn xối ở thì.

Và khi đọc nhiều sách, khiến người đọc khó tìm ra phương hướng. Bể học là vô biên, sách được xuất bản ngày càng nhiều, nếu chúng ta cứ tham lam, muốn đọc thật nhiều để tỏ ra uyên bác mà không hiểu thực chất thì không thể nào phân biệt được những tác phẩm đích thực với những cuốn sách chỉ mang tính giải trí, vô thưởng vô phạt. Tri thức tích lũy được không nhiều mà lại lãng phí sức lực, thời gian. Những vấn đề mà tác giả nêu lên cho ta thấy rõ rằng việc đọc sách không phải dễ dàng.

Làm thế nào để có phương pháp đọc sách tốt? Theo tác giả Chu Quang Tiềm thì chúng ta không cần đọc quá nhiều sách mà nên đọc kỹ, vừa đọc, vừa ngẫm nghĩ để hiểu được rõ ràng người viết muốn nói gì trong cuốn sách. “Đọc lướt qua 10 quyển không bằng đọc 10 lần một quyển” đọc thật kỹ nghiên ngẫm tư duy một quyển sách hay, đó chính là phương pháp đọc tốt nhất.

Theo tác giả thì đọc nhiều chưa hẳn là tốt, là vinh dự đáng tự hào, đọc ít cũng không có gì là xấu hổ, mà phải đọc kỹ, đọc và suy nghĩ, tập thành nếp, suy nghĩ phân tích những gì mình đã đọc, đang đọc.

Văn hóa đọc không còn là đề tài gì mới lạ, nhưng cách viết của Chu Quang Tiềm có sức thuyết phục với người đọc người nghe, bởi lý luận chặt chẽ, phân tích dẫn chứng cụ thể, vạch ra những luận điểm rõ ràng, khiến cho người nghe dễ hiểu, dễ tiếp thu. Những lời khuyên chân thành của ông về văn hóa đọc cũng hoàn toàn thấu tình đạt lý, khiến người ta dễ dàng tiếp nhận vấn đề.

“*Bàn về đọc sách*” là một bài viết hay thảo luận về một vấn đề đang bị giới trẻ lãng quên trong thời gian gần đây, do mạng internet phát triển. Nhiều bạn trẻ giờ không còn thói quen đọc sách nữa, mà chỉ thích tham gia mạng xã hội, chơi game hoặc đọc truyện tranh... Văn hóa đọc là một văn hóa đặc sắc cần phải phát huy và giữ gìn nó.

Bài số 3:

Bài *Bàn về đọc sách* của học giả Chu Quang Tiềm được in trong cuốn *Danh nhân Trung Quốc bàn về niềm vui nỗi buồn của việc đọc sách*.

Phân tích bài Bàn về đọc sách - Chu Quang Tiềm

Tác giả đã nêu lên 3 luận điểm cơ bản: mục đích của việc đọc sách, cái khó của việc đọc sách, phương pháp đọc sách.

Hai đoạn văn đầu nói về mục đích của việc đọc sách: "Học vẫn không chỉ là chuyện đọc sách, nhưng đọc sách rất cuộc là một con đường quan trọng của học vấn". Học vấn là vốn kiến thức tích lũy được; người có học vấn là người giàu chữ nghĩa, học rộng, biết nhiều, cái vốn trí tuệ giàu có để làm ăn, để thi thố, để hiến dâng và phục vụ. Có nhiều cách để có học vấn, nhưng Chu Quang Tiềm đã khẳng định "đọc sách rất cuộc là một con đường quan trọng của học vấn".

Sách là gì? Sách là "kho tàng quý báu của di sản tinh thần nhân loại" đã được "ghi chép mà lưu truyền lại". Sách là "những cột mốc trên con đường tiến hóa học thuật". Ví dụ, từ thơ ca dân gian mà có thơ quốc âm của Nguyễn Trãi, Nguyễn Bỉnh Khiêm, thơ Nôm của Hồ Xuân Hương, Truyện Kiều của Nguyễn Du, v.v...

Tại sao phải đọc sách? Để xây dựng nên một sự nghiệp lẫy lừng có thi sĩ đời Đường đã "đọc thư phá vạn quyển"-, ức Trai phải trải nghiệm, nung nấu "thập tải đọc thư bần đảo cốt", nhà bác học Lê Quý Đôn đã suốt đời "mắt không rời trung sách, tay không rời trang sách, mắt không rời cuốn sách",... Chu Quang Tiềm có một cách nói khá hay về mục đích của việc đọc sách. Đọc sách để "làm điềm xuất phát" để vươn lên, tiến lên từ văn hóa học thuật. Không biết đọc sách có nghĩa là "xóa bỏ hết" thành tựu văn hóa của quá khứ, chẳng khác nào "đi giạt lùi, làm kẻ lạc hậu". Đọc sách là để kế thừa tri thức nhân loại. Đọc sách là để "trả món nợ chung" là để "ôn lại" những thành tựu, những kinh nghiệm, tư tưởng của nhân loại trong mấy nghìn năm. Đọc sách là để "thu nhận" và "hưởng thụ" những kiến thức, lời dạy của người xưa, để tự vũ trang cho mình một tầm cao trí tuệ. Mọi hồ đày học vấn, có thể "làm cuộc trường chinh vạn dặm trên con đường học vấn, đi phát hiện thế giới mới".

Cái khó của việc đọc sách là luận điểm thứ hai mà tác giả nói đến trong đoạn văn thứ 3 bài Bàn về đọc sách. Sách ngày một nhiều, đầy ắp trong các cửa hàng, chất cao trong các thư viện, vì thế người đọc sách thường đứng trước 2 cái khó (cái hại).

"Một là sách nhiều khiến người ta không chuyên sâu". Ngày xưa có người đọc đến bạc đầu mới đọc hết một quyển kinh (tứ thư, ngũ kinh), họ đã "miệng đọc, tâm ghi, nghiền ngẫm đến thuộc lòng, thấm vào xương tủy, biến thành một nguồn động lực tinh thần, cả đời dùng mãi không cạn. Chu Quang Tiềm châm biếm một "học gia trẻ" khoe đọc hàng vạn cuốn sách; cách đọc "liếc qua" tuy nhiều mà "lưu tâm" thì rất ít, "hư danh nông cạn" khác nào "ăn sống nuốt tươi"...

"Thứ hai, sách nhiều dễ khiến người đọc lạc hướng". Trước hàng biển sách, hàng núi sách, nhiều người vì "tham nhiều mà không vụ thực chất", không phân biệt được "những tác phẩm ai bàn đích thực" với những "cuốn sách vô thưởng vô phạt", học vấn chẳng được nâng cao, tâm hồn chẳng được bồi đắp, trái lại chỉ "lãng phí thời gian và sức lực".

Phân tích bài Bàn về đọc sách - Chu Quang Tiềm

Tác giả đưa ra một so sánh, với chuyện đọc sách, làm học vấn chỉ "đá bên đông, đấm bên tây", "tự tiêu hao lực lượng", mà không biết "đánh vào thành trì kiên cố, đánh bại quân địch tinh nhuệ, chiếm cứ mặt trận xung yếu". Qua đó, ta càng thấy rõ, đọc sách để làm học vấn, đọc sách để lự học thật không dễ.

Ba đoạn văn cuối bài, tác giả nêu lên phương pháp đọc sách. "Đọc sách không cần nhiều, quan trọng nhất là phải chọn cho tinh, đọc cho kỹ". Chỉ đọc "lướt qua" 10 quyển sách thì không bằng "đọc mười lần" một quyển sách. Đọc 10 quyển sách "không quan trọng" thì chẳng bằng đọc 1 quyển sách thật sự có giá trị". Một câu thơ của cổ nhân được nhắc lại rất ý vị, thâm thúy:

"Sách cũ trăm lần xem chẳng chán,

Thuộc lòng, ngâm kỹ một mình hay."

Đọc nhiều chưa hẳn là "vinh dự", đọc ít cũng không phải là "xấu hổ". Phải "đọc kỹ", tập thành nếp "suy nghĩ sâu xa, trầm ngâm tích lũy, tưởng tượng tự do đến mức làm đổi thay khí chất!". Chu Quang Tiềm đưa ra so sánh "cưỡi ngựa đi qua chợ...", "kẻ triệu phú khoe của" để châm hiếm những kẻ "đọc nhiều mà không chịu nghĩ sâu", thể hiện "phẩm chất tâm thường, thấp kém".

Sách đọc có thể chia thành mấy loại, một loại là thường thức, một loại đọc để làm học vấn chuyên sâu. Loại sách thường thức thì ai cũng phải biết. Các hài học ở trung học và năm đầu đại học, nếu người học chăm chỉ học tập "thì cũng đủ dùng". Đọc thuộc giáo trình "chúng có lợi gì", mỗi môn cần phải "chọn kỹ từ 3 đến 5 quyển xem cho kỹ". Nếu thiếu lựa chọn hoặc đọc qua loa thì người đọc sách sẽ "không thu nhận được lợi ích thực sự".

Sách thường thức "không chỉ cần cho công dân thế giới hiện tại" mà đối với các nhà học giả chuyên môn "cũng không thể thiếu được". Phải chuyên sâu, uyên bác. Trên đời không có học vấn nào là cô lập, không có liên hệ kế cận, vì thế trong quá trình học tập, nghiên cứu "không thể tách rời". Các bộ môn, các chuyên ngành như: Văn, Sử, Triết, Ngoại giao, Quân sự, Chính trị... đều có "quan hệ" đến nhau. Nếu không biết đến các học vấn liên quan thì "giống như con chuột chui vào sừng trâu, càng chui sâu cũng hẹp, không tìm ra lối thoát". Tác giả nêu lên phương châm trong học vấn: "không biết thông thì không thể chuyên, không biết rộng thì không thể nắm gọn phải biết rộng rồi sau mới nắm chắc. Người có thành tựu lớn trong một lĩnh vực học vấn nào "đều phải có cơ sở sâu sớt của nhiều môn học vấn khác". Để là chuyên sâu và uyên bác trong học vấn.

Vấn đề **Bàn về đọc sách** không có gì là mới. Đã có nhiều nhà khoa học, nhà văn, nhà thơ... nói về đọc sách và kinh nghiệm đọc sách. Nhưng cách viết nhẹ nhàng, lí lẽ xác đáng, cách lập luận chặt chẽ của Chu Quang Tiềm có sức thuyết phục sâu sắc. Biết cách đọc sách để xây dựng học vấn là những ý kiến gợi mở cách đọc sách, cách tự học, cách

Phân tích bài Bàn về đọc sách - Chu Quang Tiềm

suy nghĩ cho mỗi chúng ta. Đó là bài học, là lời khuyên chí lí, chân thành. Một nét đặc sắc trong bài Bàn về đọc sách là tác giả đã sử dụng khá hóm hỉnh một số so sánh khi nói về phương pháp đọc sách, làm cho lí lẽ thêm phần gợi cảm, thâm thúy.

Trên đây là một số bài văn hay đạt điểm cao của học sinh lớp 9 khi phân tích tác phẩm Bàn về đọc sách của tác giả Chu Quang Tiềm. Truy cập mục tài liệu [Văn mẫu lớp 9](#) để tham khảo thêm dàn ý và bài văn mẫu lớp 9 hay nhất do Đọc Tài Liệu tổng hợp và biên soạn.